

Esther Balvers
Trondheim kommune
esther.balvers@trondheim.kommune.no

Dette brevet sendes på vegne av: Trondhjems Turistforening, Trondhjems turmarsforening, Norsk botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Naturvernforbundet i Trøndelag og Bioveier i Byen.

Stjørdal, 11.09.2020

Høringsuttalelse til utredning av massedeponi i Trondheimsområdet

INNLEDNING

Konflikter knyttet til uttaks- og deponivirksomhet er en velkjent problematikk, spesielt nært tettsteder hvor arealer er en knapphetsressurs. FNF Trøndelag uttaler seg med jevne mellomrom til deponitiltak med store konflikter knyttet til friluftsliv og naturverdier, selv om det er forståelig at det er behov for slik virksomhet i relativ nærhet til annen byggeaktivitet. Vi ønsker her å komme med noen konkrete og noen generelle innspill til den foreslåtte prioriteringen i Trondheimsregionen.

VÅRE INNSPILL

Det er på generelt grunnlag positivt at det legges opp til at områder tilbakeføres til lik eller bedre tilstand etter endt virksomhet. Det er like fullt viktig å påpeke at en teoretisk tilbakeføring av arealformål ikke er det samme i praksis. Artsmangfoldet i en ravinedal vil for eksempel aldri kunne tilbakeføres etter endt deponivirksomhet. I mer triviell natur er det enklere å se for seg at selve planområdet kan oppnå samme verdi etter endt aktivitet og restaurering, men det betyr ikke at de økologiske funksjonene og økosystemet ikke blir skadelidende. Et eksempel i så henseende er det foreslåtte Lerslia-deponiet hvor man risikerer en total isolasjon av vilt på Byneshalvøya. Vi har tidligere gått sterkt imot disse planene, og det samme har både rådmann og alle faginstanser. Det viktigste er at slike helhetlige vurderinger løftes tydelig frem ved endelige planbehandlinger, slik at det ikke skapes et inntrykk av arealnøytralitet til tross for årelang virksomhet i sårbar og bynær natur.

FNF Trøndelag er svært tilfredse med at utredningen fraråder Lerslia og viser til vår uttalelse fra 2018 (se vedlegg fra 2018). Det samme gjelder Skjefstad vestre og Benberg («hestsjødeponiet») som også ligger i den samme økologiske korridoren. Ved sistnevnte er det i tillegg svært viktige friluftslivskvaliteter som står på spill da Hestsjøen som rekreasjonsområde vil forringes betydelig ved 10-15 år med deponivirksomhet. Vi ser at flere av de deponiene som er planavklarte eller anbefalt i andre delplaner også har høyt konfliktnivå, og de totale inngrepene bør ses på som en helhet. Som

eksempel ligger ferdig regulerte Solberg og Røran i Leinstrandkorridoren, og er derfor i seg selv en grunn til de resterende delene av korridoren må spares for å opprettholde korridorens funksjon.

Utredningen fraråder stort sett de deponiene med størst konflikter med ett åpenbart unntak. Bratsberg/Rundhaug er som utredningen påpeker foreslått lagt i en ravinedal med stort konfliktnivå. Som det også går frem er dette en truet naturtype, men utredningen anbefaler likevel at dette deponiet etableres. Det begrunnes med stor kapasitet, mulig skredsikring og at oppgradering av Leiråkerveien vil komme samfunnet til nytte. Med en mulig anleggsperiode på flere titalls år fremstår ikke sistnevnte som et særlig godt argument. Det påpekes at området trenger en oppdatert verdivurdering av fagkyndig, men det går ikke tydelig frem hvorfor dette deponiet blir anbefalt til tross for at det blir vurdert å ha et høyt konfliktnivå med naturverdier.

Det pågår flere viktige plansaker i nye Trondheim for tiden. Grønn strek med økologiske korridorer skal revideres og det er tillegg startet opp planarbeid med kommunedelplan for naturmangfold. Utvikling av friluftslivet har vært en del av intensjonsavtalen mellom Trondheim og Klæbu. Som eksempel kan Nidelvstien og Vassfjelløypa være tiltak som fort havner i konflikt med tungtransport, støy, støv og de andre negative sidene ved etablering og drift av deponi. Vi håper den videre planbehandlingen vurderer og avklarer eventuelle hensyn i de ovennevnte planene/tiltakene. En løpende dialog inn mot både Miljøenheten og friluftslivenheten i Trondheim kommune, samt friluftslivavdelingen hos fylkeskommunen vil etter vårt syn være fornuftig inn mot videre planbehandling.

Vedrørende kapittelet om fjorddeponi er vi svært kritiske til åpne opp for en slik praksis, og stiller oss i så måte bak kommentaren om at «natur- og miljøhensyn må vektlegges mer enn pris». Vi ønsker ikke at en av Norges mest artsrike fjorder brukes som deponi, og argumenter om at miljøkonsekvensene er større enkelte andre steder er ikke et gyldig argument for å tillate slike tiltak.

KONKLUSJON

- Viktig å skrinlegge deponiene Lerslia og Skjefstad vestre/Benberg av hensyn til blant annet økologisk korridor og friluftsliv.
- Flott at utredningen fraråder flere av deponiene med størst konflikt med naturverdier
- Uklart hvorfor Bratsberg/Rundhaug anbefales. Stor kapasitet, men stor konflikt med naturverdier. Punktet om veioppgraderingens samfunnsnytte fremstår vikarierende når veien blir en anleggsvei i mange (ti)år.
- Fornuftig å avklare nye tiltak opp mot andre planer knyttet til naturverdier og friluftsliv. KDP naturmangold, rød og grønn strekk og utvikling av flere nye turstier (for eksempel Nidelstien) er aktuelle saker som går parallelt.
- Vi går imot planer om å etablere fjorddeponi.

*Med vennlig hilsen
Fredrik Fredriksen
Koordinator, FNF Trøndela*

Trondheim Kommune Byplankontoret
Postboks 2300 Torgarden, 7004 Trondheim
Byplan.postmottak@trondheim.kommune.no

Trondheim, 23.03.2018

Dette brevet sendes på vegne av: *Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Trondhjems Turistforening og Bioveier i byen.*

Høringsuttalelse til detaljregulering av Lerslia massedeponi

Innledning

Den 6. februar 2018 vedtok bygningsrådet å sende planen om Lerslia massedeponi ut på høring. Rådmannen har på bakgrunn av blant annet naturmangfoldloven sagt nei til planene hele syv ganger. Til tross for sterk faglig og til dels politisk motstand argumenteres det med at ytterligere sider av planen ønskes belyst gjennom denne høringen, og vedtaket forsvares med at det ikke er noe endelig vedtak. Det har underveis i prosessen vært knyttet stort engasjement til denne og flere andre deponier i Leinstrandkorridoren, og reaksjonene har heller ikke latt vente på seg i ettertid. Adresseavisen har uttalt seg negativt på lederplass, aksjonsgrupper følger saken tett og FNF samt FNFs medlemsorganisasjoner har flere ganger kommet med kritiske innspill i denne og andre massedeponisaker i nærområdet. Vi stiller oss nok en gang sterkt kritiske og vil i denne uttalelsen begrunne hvorfor vi mener hele planen må skrinlegges. Vi gjør i tillegg oppmerksom på at vi kommer til å klage dersom planen nå skulle vedtas.

Forum for
natur og friluftsliv
Trøndelag

Kjøpmannsgata 12, 7500 Stjørdal
trondelag@fnf-nett.no / 97726263
www.fnf-nett.no/sortrondelag
Org. nr.: 916627831

Sammendrag

- Planområdet omfatter en svært viktig økologisk korridor, som samtidig er den siste gjenværende funksjonelle korridoren mellom øst og vest i Trondheim. Det planlagte tiltaket vil kunne isolere Byneshalvøya totalt gjennom anleggsfasen, og ringvirkningene for blant annet hjortevilt er uvisse.
- Det er planlagt å fylle igjen en ravinedal som er en **truet naturtype**, og dette inngrepet vil være irreversibelt. Ravinedalen er en viktig del av den økologiske funksjonen til korridoren.
- Det renner en bekk gjennom dalen med en tilstand som er karakterisert som «svært dårlig» på vann-nett. Det er i henhold til vannforskriften ikke lov til å gjennomføre inngrep som gjør at man risikerer å ikke nå miljømålene. Dette inngrepet vil blant annet minske vannstanden og gjøre det umulig for sjøørret å reetablere seg i denne delen av vassdraget. Det er samtidig fare for forringet vannkvalitet som vil gå utover resten av Søravassdraget og Gaula.
- Det blir gjennom NINAs hjorteviltkartlegging påpekt at man **mangler kunnskap** for å si noe om viltkorridorens funksjon, og et inngrep vil i så måte stride imot føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven.
- Behovet for massedeponi i regionen er allerede dekt gjennom andre mindre konfliktfylte deponier i henhold til vedtatt plan for massedeponier i Trondheimsregionene.

Våre merknader

Naturmangfold og viltkorridor

Som det tydelig kommer frem i planarbeidet vil et massedeponi i Lerslia (tidl. Storler) ha stor negativ påvirkning på naturverdiene. Konsekvensutredningen viser at nesten samtlige vurderte verdier påvirkes negativt, unntatt vannforekomsten som er vurdert å ha lav verdi i utgangspunktet på bakgrunn av en utdatert håndbok for konsekvensutredning (se eget avsnitt om vann). Ser man isolert på viltkorridoren – som er den eneste gjenværende intakte korridoren mellom vest og øst etter at Leirelvkorridoren gikk tapt - vil et massedeponi ved den planlagte viltovergangen kunne ytterligere tette igjen flaskehalsen, og trolig isolere hele området nord-vest for korridoren (Bymarka og Byneset). Konsekvensene ved dette vil trolig i første omgang merkes ved flere viltpåkjørsler og farlige situasjoner i nye områder. På lengre sikt kan manglende migrasjon og genflyt føre til sykdommer, innavl og store svingninger i blant annet hjorteviltbestander. Viltkorridorer forsyner oss med økosystemtjenester som eksempelvis pollinering, jakt som rekreasjon og viltkjøtt, og er et viktig ledd i å opprettholde disse naturressursenes verdi.

Som det fremgår i saksfremlegget er dette en svært viktig økologisk korridor med nasjonal verdi, viltverdi A. Dette innebærer at hele korridoren har stor økologisk betydning for områdene rundt. Ravinedalen, som utgjør en viktig del av korridorens funksjon og er en truet naturtype i henhold til Norsk rødliste for naturtyper, vil gå tapt om planen vedtas. Dette strider imot naturmangfoldlovens forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer (§ 4). Ravinedalen vil ikke være mulig å gjenopprette etter anleggsfasen og det vil derfor være tilnærmet umulig at viltkorridoren får like bra funksjon som før anleggsfasen. Det er også viktig å fremheve at **totalbelastningen** på naturen og viltet i områdene rundt Trondheim og langs E6 har nådd en smertegrense. Fortetting og stadig nye inngrep har skapt

barrierer, og tiltakshavere forsyner seg sakte men sikkert av nye områder med argumentasjon om at andre har fått lov tidligere. Når selv en åpenbar sak som denne har nådd så langt er det ikke rart man blir bekymret og mister tillit til beslutningstakerne i kommunen.

Vannforekomst

Deler av Sørabekken renner gjennom tiltaksområdet. Som det går frem av konsekvensutredningen og Rambølls notat om vannforekomst, vil store deler av bekken legges i rør og forekomsten forventes å ha lavere vannstand og tidvis forringet kvalitet. Konsekvensutredningen har gitt forekomsten «liten verdi» på bakgrunn av statens vegvesens daværende gjeldende håndbok (V712). Dette skyldes at den økologiske tilstanden er registrert som «svært dårlig» på vann-nett¹, og man kunne derfor tillate seg å forringe den ytterligere ifølge Statens vegvesen forrige håndbok for KU. Denne er nå revidert slik at man tar hensyn til vannforskriften som man er forpliktet til. Den reviderte håndboken sier blant annet at «målet er beskyttelse mot forringelse og forbedring av tilstanden i vannforekomster der miljømålet ikke er nådd»². Den forrige verdisetningen gir derfor et **feil** inntrykk av vannforekomstens verdi, og saksdokumentene om vannforekomsten er entydige på at vannforekomsten kommer til å bli forringet, spesielt etter endt anleggsfase hvor bekken ligger høyere i terrenget og ravinen er borte.

Det er brukt betydelige ressurser på å forbedre vannkvaliteten og gjenopprette den økologiske funksjonen til Søravassdraget som tidligere var et vassdrag forbundet med helsefare. Sammenlignet med tidligere sjørrettførende strekning viser den nyeste rapporten at bare drøye 1000 meter av 9690 meter i dag er sjørrettførende i Sørå³. Nesten 90% brukes altså ikke i dag av sjørret av grunner som forurensing og barrierer, noe som også gjelder for den delen som renner gjennom tiltaksområdet. Etter å ha brukt flere millioner på å restaurere bekken er den nå på bedringens vei. Det påpekes like fullt at sumbelastningen for Sørå er så stor at hver minste lille påvirkning kan få hele økosystemet til å kollapse (pers med. NINA).

Kunnskapshull

NINAs rapport om forekomst av pattedyr i ravinedalen konkluderer med at de mangler kunnskap for å kunne si noe om bruken av ravinedalen av pattedyr. De påpeker at hogsten som ble foretatt like før registreringene ble gjort, har ført til at skjul forsvant og at tilbudet av beiteplanter for hjortevilt også ble svært begrenset. De trenger derfor en ny og lengre studieperiode for å kartlegge trekkaktiviteten. **Dette ble glatt oversett av de som stemte for å sende planen ut på høring i bygningsrådet, hvor det ble argumentert med at NINAs rapport viser at korridoren ikke fungerer som trekkroute for hjortevilt.**

---

¹ <https://vann-nett.no/portal/#/waterbody/122-76-R>

²

https://www.vegvesen.no/_attachment/704540/binary/1236560?fast_title=H%C3%A5ndbok+V712+Konsekvensanalyser.pdf

³ <https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2446250>

Konsekvensene og ringvirkningene ved å sperre denne korridoren er ikke grundig nok utredet og vil være i strid med naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet). Det argumenteres med at en revegetering under og etter anleggsfasen vil sikre gjenopprettelse av korridorens funksjon, men hvilke konsekvenser en 10-15 år lang isolasjon vil få for naturmangfoldet er uvisst.

Dekt behov

I henhold til vedtatt plan for massedeponi i Trondheimsregionen er områdene som er tilrådt kapabel til å ta imot rundt 30 mill. kubikk rene masser. I planen står det: «Dette dekker behovet for de kommende 18 år til utbygging i og rundt Trondheim. Når områdene også skal brukes til vegutbygging dekkes behovet for 12-15 år». **Behovet for deponier er altså dekt av langt mindre konfliktfylte områder.** I høringsutkastet til samme plan ble Lersliadeponiet (Storler) frarådd på bakgrunn av at tiltaket er i strid med retningslinjene for hensynssone viltkorridor i KPA for Trondheim samt at bestemmelsene §11.3 i KPA om at økologiske funksjoner skal søkes opprettholdt. Det ble også i utkastet belyst at behovet for deponi kom til å bli dekt med de områdene som ble tilrådt. Allikevel valgte politikerne av uforståelige grunner å ta Lersliadeponiet videre med inn i den vedtatte planen.

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fredrik Fredriksen
Rådgiver
FNF Trøndelag

forum for
natur og friluftsliv
Trøndelag

Kjøpmannsgata 12, 7500 Stjørdal
trondelag@fnf-nett.no / 97726263
www.fnf-nett.no/sortrondelag
Org. nr.: 916627831